

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 hóra: 60 f.	1 hóra: 1 K —
1 évre: 1 K 80 —	1 évre: 3 — —
1 évre: 3 — 00 —	1 évre: 0 — —
1 évre: 7 — 20 —	1 évre: 12 — —

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Ide küldendő a szerkesztőség és a kiadóhivatal érdekelt minden közlemény és előfizetési díj.
Egyes szárazot kapnak: * Jónánytőzsdéken.

A kormány

most már biztosan végét járja. Ha eddig nem tudtuk volna, most már okvetlen tudatára kell jönnünk, mióta a kormány a sajtó gépezetében nyomta bele a tenyerét. Már vége. Már kétségbeesésében nem tudván mit tenni, nagyot üt botjával a sajtó tejére. Ilyen ütést kapott a sajtó már más kormánytól is. Föl se vette. A kormány ellenben kimúlt.

Ne tévesszen meg senkit, hogy az a belügyminiszteri rendelet azt is tartalmazza, hogy a vallást, felekezetet, erkölcsöt, nemzeti érzést támadó újság bizonyos rendszabályokkal sújtandó. Mert ezt mi is akarjuk. De nem így. Mert kire bizza a belügyminiszter annak megállapítását, hogy sért-e vallást és nemzeti érzést, rabol-e erkölcsöt, tép-e szemérmot, izgat-e felekezeteiket az újság? Kire? Hát a polgármesterre, az alispánra,

a főszolgabíróra. Akik lehetnek egyébként igen tiszteltreméltó uriember, de hogy se a sajtónak, se a gyülekezésnek szabadságához nem értenek, arról számtalan vizsgáttettek csak a közelmúlt napokban is. A sajtó terjesztésének jogát ezekre az urakra és nem a független bíróságra bízni, egyenesen bűn, merénylet a sajtó szabadsága ellen. Hiszen ilyen módon egy liberális emlékün szolgabíróvá hízott valaki felekezeti izgatásért agyonnyomhatja a katolikus lapot, ha az véletlenül elzsidózza magát.

Avagy kérdem, erkölcsösebb lesz-e a sajtó, ha az árusítóknak arcképes igazolványt nyomunk a kezébe? Ugy-e nem. Legfeljebb alkalma lesz a rendőrségnek a neki nem tetsző lap árusítóit agyonvekszálni azzal, hogy lépten-nyomon kéri az igazolványt. Sőt. Finomabb hangja lesz-e az újságnak, ha az árusítója már betöltötte a tizennyolcadik életét? Az sem. Csak az utcai lapok elvesztik a legjobb árusítóikat.

A fúrge rikkancsok eltűnnek az utcáról, ami egyértelmű az utcai árusítás beszűnésével.

Hát: ilyen az a sajtórendelet. Nem is más az, mint fegyver a hatóság kezében, hogy a neki nem tetsző politikájú lapot anyagilag tönkreteltesse. Minthogy pedig szép Magyarországon majdnem mindenütt mungókézbén van a közigazgatás — nálunk hála Isten nem könnyen sejtethető, hogy a hatóságok nem a mungósajtót fogják agyonölelni.

Mi ugyan nem vesszük tragikusan a dolgot. Egyrészt azért, mert lapunk az utcai árusítás nélkül is megél. Nélkülünk legfeljebb kellemetlenkedni lehet, de ártani nem. Másrészt pedig a mi hatóságunkról előre is tudjuk, hogy a kezébe adott hatalommal csak élni, de nem visszaélni szokott. Amit különben sem túrnénk. Végre és főleg, nem melegsünk meg Lukács azon a rendeleten. Nem. Sajnos Magyarországon sok a rövidlátó ember, aki mindenért a sajtót okolja. Minden bajnak az új-

ság az oka. Üssük az újságot. Nem látják, hogyha baj van, bűn van, gazság van — akkor van elég — akkor baj, bűn, gazság az, akár megírják, akár nem írják, akár így írják, akár úgy írják. Most Lukácsnak ing a bársonyszéke. Azt hiszi, hogy a sajtó ingatja. Hát üti a sajtót. Beáll a rövidlátók közé. Akkor pedig csak bukni lehet. De hamar!

A bécsi eucharisztikus kongresszus.

Minden eddigi kongresszusnál impozánsabb lesz a világ katolikusainak bécsi eucharisztikus kongresszusa, amelytől már csak napok választanak el. A rendezőség tudvanezernél több jelentkezőről tud már eddig is, akikhez még hozzá kell számítani azokat, akik csupán egy napi részvételre váltották meg a jegyüket. A egyszerű vallási manifesztáción a pápa külön

A SZIVAR.

Irta: Sziklay János.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

A pár napig tartó korcsolya-évad hírtelen megszakadt. Langyos szellő törte össze a jeget; sebőben lezuhogó szutykos eső elvitte a törmelekét is. A pár napos mulatságból nem maradt más, mint futó emlék s a jégsport falánk híveinek patthogó boszankodása. Különösen pedig azoké a papáké, akik a drága tagdíjakat fizették s még azt sem érték el, hogy egy vagy két hónapra délután megszabadultak volna a jövő-menő özsonnázó vendégek trécselésétől.

De ez a rövid iringázás sem mulhatott el anélkül, hogy áldozata ne lett volna.

Mindig vannak vigyázatlanok, könnyelműek, merészek, akik figurálnak, pedig ügyetlenek. Ez az oka annak, hogy egyik-másik eltöri a lábát. Vagy fukar és rossz korcsolyát vesz. Vagy figyelmeden a főlcsatolásnál... Vagy másra gondol, mint talpa alá... Ami nagyon

gyakori eset a jégen. Hiszen akkor nem lenne érdemes jégre menniök a leányoknak.

Azok beszélnek így, akiket még nem ért baleset, vagy legfeljebb megütötték magukat. Ha nekik is eltörne a bokájuk, nem fogadnák mentségül, hogy vigyázatlanok és ügyetlenek voltak.

Teszéri Margit a legügyesebb, leggrációzusabb korcsolyázók egyike volt. Szép szőke, vidéki leány. Egy nagynénjénél volt itt fenn a fővárosban télen. Atyja vagyonos kereskedő egy nagyobb alföldi városban; nem hagyhatja az üzletét, azonkép az asszony sem a házat. De azt akarták, hogy a leány ismerje meg a fővárosi életet is. Jövőre azután a kisebbik kerül sorra. Kivált ha az alatt valami jó parti akadna. Ott lenn nincs olyan, — őszinte szívvel megvallva, akiehez szívesen menne a leány. Ne tessék elfeledni, hogy leány és gazdag leány. A kisvárosi fiatalemberek pedig, még ha pénzük is van (a mire nekik nem kell nézni), rendszerint unalmasok.

És épen Teszéri Margit lett az áldozat. Eleaset, lába tört. Szeren-

cse még, hogy ott az orvos, neki meg különösen szerencsése volt, hogy az orvos, a fiatal Som Árpád mindig körülötte járt. Eszrevette az elbukást, kísérletet is tett, hogy fönn tartassa; de hasztalan volt. A nagyobb rázkódástól minden bizonynyal megmentette.

A balesetről semmit sem volt szabad tudniok a szülőknék. Az is jó, hogy hírtelen félbeszakadt az időjárás miatt a korcsolyázás, nem kérdezhetik legalább otthon, hogy mért maradt el leányuk a jégről. Mert ezek a veszett újságok, mintha nem lenne elég megírni valójuk, azzal legyezgetik a sok leány hűségát, hogy valóságos étlapként tálalják föl a nevüket. Hát van-e köze ahhoz más ember fiának, hogy merre járok napközben, hol töltöm az esteimet? De hát bevett szokás már a sok modern leánynak tetszik. Meg a mamáknak is. Kivált hogy ők is ki vannak írva...

Duzzogott a bécsi. Mert a néni nek csak egy tetszett ez a módi, a mint a mamának odalenn. Lám, azelőtt csak a helyi lap írhatott a leányáról, a mivel megint a szálkás, udvariatlan férfiaknak hajtottá

a vizet a malmukra, a kik föl-föl fohászokdát: Hogy a manóban is legyen kedve mai napság megdősülei a fátalembernek, mikor az újságban olvassa, hogy az eladó lányok egész nap köszálnak. Mit csinálnak hát otthon? Mit csinálnak, ha asszonyok lesznek. Buta világ!

Hogy ez sohasem jut eszükbe az asszonyknak.

Pedig dehogy kószál mindegyik, dehogy van ott künn a jégen napestig. Hanem hát az újság írja!

A fiatal orvosra, a ki bekötözte a küsszasszony lábát s hazaszállította őt még más földat is várt. Ha ezt elvégzi hűségesen, bizonyos lehet benne, hogy nem fognak más orvost hívni a beteghez, a mi neki, mint ugyólván kezdő orvosnak, bizonyára megajítja az utat számos előkelő család házába.

Ez is biztató kilátás volt ugyan de nem ez az ambíció vonzotta annyira a doktor urat a beteg leányhoz mint az a sajtóságos sejtelen vagy érzés, vagy maga sem tudta micsoda, a mi a jégpályán is azt sugta neki, hogy tartson mindig

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

ÁZRLÖTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

követén és az uralkodóház tagjain kívül megjelenik nagy kísérettel a norfolki herceg is, ott lesz továbbá Kopp párisi bíboros érsek a londoni és orszáagi érsekekkel.

Van Rossum bíboros, a pápa külön követét, szeptember 9-én fogadják nagy ünnepek közt. Hogy éppen Van Rossum bíboros jön, annak főleg a trónörökös kívánsága az oka, aki németül beszélő követ jövetelét óhajtotta. A pápai követet külön udvari vonat hozza Rómából Bécsbe. Mihelyt a pápai követ vonata a bécsi főegyházmege határát érinti. Rekavinkel állomástól kezdve a vasút mellett lévő összes községekől harangzúgással fogják üdvözölni. A vasut mentén álló házakak mindenütt földiszlik. A bíborost a nyugati pályaudvaron katonai díszszázad fogadja és ott üdvözlik a királynak, Nagel herceg érseknek és a bécsi tanácsnak képviselői. Van Rossum bíboros udvari díszfogaton vonul be a városba s Kärtner-Ringig, a honnan azután egyházi menetben halad a Szent István-templomba, ahol az egyházi fogadás történik Nagel bíboros részéről. A pápai követ a templomból a Hofburgba megy, ahol a király egész udvartársával fogadja. A pápai követ tudvalevően a király vendége lesz. Az udvarnál ugynevezett paradés-audiencia lesz, amelyen a király az összes királyi hercegekkel, diplomáttakkal, egyházi és világi előkelőségekkel együtt fogadja a pápa követét. Ezen az audiencián ezerhatszáz fognak részt venni. Hasonlóképpen díszes fogadásban részesítik a bíborost a Rathausban is.

A gyűlések helyőlt a Rotundát választották a melyben tízenegyezer ember részére tudnak ülőhelyet biztosítani. Szeptember 15-én vasárnap lesz a

kongresszus főnapja, a mikor az ünnepi fölvonulás fog történni, a melyben az udvar is részt vesz. A menet eleje reggel nyolcadfél órakor indul el a Szent István templomból és előreláthatóan egy órán keresztül fog tartani az elvonulás tizenhatos sorokban. Ebben a menetben csak felnött férfiak vehetnek részt. A nők részére a menet utjának két oldalán tribünök vannak föllállítva, a melyre azontán több jegyet már nem adnak.

A népek menete után következik az udvari díszmenet a mely féltizenkét órakor indul el a Szent István-templomtól. Ez a menet előreláthatóan két kilométernyi utvonalon fog kifejlődni. Előli halad a legszebb és legdíszesebb, III Károly korából való udvari díszhintó külön-e célra átalakítva s az Oltári szentséget viszi. Ebben a hintóban foglal helyet a pápai követ és Nagel bíboros-érsek. A kocsiha nyolc szőfeketé udvari paripa lesz fogva. Ezt a díszhintót követi a királyi hercegek hat és négy lovas hintójának sora. Majd a kardinalisok érsekek és püspökök következnek díszhintókon. A kamarások és más udvari méltóságok löháton haladnak a menetben. A menetet a magyar és az osztrák testőrgárda rekeszti be. Az egész utvonalon, a merre a menet elhalad, katonai kordon lesz.

A menetet a Ringstrassen a Burgthorig vonul, a melonek tetején gyönyörű oltárt állítottak. Ennek az oltárnak költségeihez ő felsége maga huszezer koronával járult hozzá. Ott fönt a Burg kapujának tetején Van Rossum pápai követ a szabad ég alatt tábori csöndes misét pontifikál, melyen részt vesz a király is kíséretével. Ezt a pontot állítólag százezer ember lát-hatja. Misé alatt tíz egyesült

katonai zenekar játsza Haydn Im arcunkra uorulunk kezdetű egyházi éneket.

A kongresszus magyar állami csoportjának értekezletéhez és ájtatosságaihoz a helyeket a következőképpen állapították meg: az értekezletek számára a kapucinus templom a magyar nyelvű ájtatosság számára az Augustinus-templom, a tót nyelvűeknek a Kapucinus-templom és a román nyelvűeknek az Am Hóf-templom. Az országos Katolikus Szövetségé, mint a magyar csoport központi bizottságánál a jelentkezések száma meghaladta a 12 ezret. Az Országos Katolikus Szövetség a kongresszust bezáró körmenethez a bejelentést a közjogi alap szigorú szemmel-tartásával megtette és a magyar csoport fölvonulása az szerint is történik. A magyar püspöki kar tagjainak nagy része a Pázmáneumban fog lakni, a középponti bizottság egyházi elnöke és a zágrábi érseki koadjutor Frigyes királyi herceg vendégei lesznek, kinek felesége, Izabella királyi hercegnő a magyar csoport fővé-dője.

Kormányunk a kongresszuson.

A Pol. Ért. szerint a magyar kormány tagjai, elsősorban a miniszterelnök és a kultuszminiszter jelen lesznek a bécsi eucharisztikus ünnepen; továbbá báró Fejérváry Géza f. hó 8-án Bécsbe utazik és részt fog venni a bécsi eucharisztikus kongresszuson, mint a darabonttestör-ség kapitánya.

A magyar osztályülések.

A magyarok osztályülései szeptember 12, 13, 14. napjain délután 2-4 órakor tartanak meg a Kapucinus atyák templomában. I. ker. Neuer Markt.

Az esti ájtatosság ugyanezen napokon nyolc órakor a Szent Ágoston-templomban. I. ker. Augustinerstrasse.

Ami helyünk a körmeneten.

A nemzetközi eucharisztikus kongresszus utolsó napján tartandó körmenet sorrendjét megállapították, mely szerint a magyar állami csoport az egyes nemzetek betűrendes sorában a közjognak megfelelően vonul föl. A körmenet előtt a magyarok találkozási helye a Vordere Zollamtstrasse-n van, ahová reggel negyed nyolc óráig össze kell gyűlekezniük és ugyanott csatlakoznak hozzájuk azok, akik csak 15-én reggel érkeznek Bécsbe. A nők a körmenet alatt az Operával szemben helyezkednek el és ott díszsorfalat alkotnak. A magyar csoport tagjainak gyűlekezésére, a találkozási hely megközelítésére vonatkozólag az Országos Katolikus Szövetség, mint a magyar csoport központi bizottsága részletes utmutatást ad ki.

KÁROLY FERENC JÓZSEF

főherceg

szfahérvári lakos lesz.

Károly Ferenc József főherceg, a leendő trónörökös feleségével Zita pávid hercegnővel együtt rövid időn belül valószínűleg Szekesfehervárt fog állandóan letelepedni.

A főherceg legközelebbi programjára vonatkozólag katonai körökben a következőket beszélik:

Most várják a főherceg ornaggyvá való előléptetését. Szokás szerint a főhercegek ilyenkor megváltoztatják a fegyvernemet, melyben szolgáltak és

a szép szőke leány nyomában. Ha szerelmes volt-e már beie, arról nem tudott volna számot adni; annyi azonban bizonyos hogy bár hallott a leány szüleinek gazdaságáról nem jutott sohasem eszébe a mai fiatal emberek példájára, hogy erről okiratos bizonytságot szerezzen.

A fiatal dokornak tehát az volt a sürögő földata, hogy végigjárja az összes szerkesztőségeket s kikunyorálja hogy ne tegyenek említést a szenzációs balesetről. Kitűnő eredménnyel végezte. Másnap minden lap hallgatót. S így semmit sem tudtak meg a szülőik, a kiknek rendesen mentek a levelek, melyekben Margit kisasszony következetesen jól érezte magát. Csak arra kellett okokat keresni, hogy miért halasztja hazatérését mikor néhány mulatságra otthon is meg kell jelennie különben leszólnak, gőgöséggel vádolnák az apát, a ki tekintélyes helyet foglal el a városban, a kamarában és egy tucat egyesületben hol mint előköl hol mint választmányi tag; neki tehát de kereskedelmi szempontból is, különösen jó fábón kell állnia az emberekkel.

Vége, igaz hogy már a farsang végén, de hazamehetett Margit. Csak táncolnia nem szabad. Hogy eddig sem táncolt és neve nem fordul elő a bál szepségek névsorában, az egy kis tünődésre adott okot a mamának. Bizalmasan kérdezte a

nénitől talán valami komoly párti készül? A mira a néni azt felelte azt meg nem mondhatjuk bizonyosan, de lehet.

Som Árpád olvadó gyöngédséggel bán: a szép beteggel, pedig türelmetlennek elég türelmetlen beteg volt, mint minden elkényeztetett leány; de hiszen ez a gyöngédség szólhatott a gazdag páciensnek is. Som Árpád, noha alkalmá lett volna rá nem egyszer, akármilyen olvadozóknak látszott, nem nyilatkozott, a leány pedig szintén úgy vált meg tőle, mikor fölgögyült, mint hálás páciens, de meg sem hirta, hogy látogassa meg őt szüleinél. Még arra sem szólította föl, hogy egészségéről tudakozódjék? De hát ha van esze, megteszi magától is.

Boszantotta egy kissé az orvost ez a feszesség, amiről nem tudta, tettettét hidegsége vagy élő tudatása annak, hogy ha rászánna magát, ne kereskedjék nála. Mint-hogy pedig a kuráról hallgatnia kell mindaddig, míg a leány maga el nem nem beszél szüleinek, ha kedve volna rá sem intézhetné kérdést a leányhoz, vajjon nincs-e valami utóábtalma, nem ártott-e meg az utazás, egyáltalában pedig csak tartsa továbbra is magát az utasításokhoz.

Hát jól van; mondá magában. A néni tisztességesen kiadta a honoráriumot; citera füsz. Le van tárgyalva. Páciens volt.

Tavaszi szellők lengedeztek. Föl-szállott, elszállott a pára.

Pára volt ez az ébredő álom is. De meglint hirtelen fagyos szél borbózte be a tavakat, lehullott a hó a száraz mezőkre.

Talán erői jutott eszébe Margitnak, vagy csak nem merete beval-lani, mi baj történt vele. Mert meghívást kapott, jöjjön bármikor, amikor ideje van, igen szívesen látják. A mama és nővére igen kíváncsiak rá, aki olyan kitűnő orv-gyógyította őt.

De ha képzeletben utána akarná megalkotni a mama és a másik leány kópét, nem sikerülne neki. Mert a mama és a kisebbik leány barnák, tojásdad arcuak, míg ő tudja már milyen. Nem fog rájuk ismeri. Annál inkább igyekezzék, hogy bemutassa magát.

Zegernyös, fuvátos időben indult utnak Som Árpád. Ez a legjobb mód a meglepetésre; mert ilyenkor várják legkevésbé.

Zordonan zugott át a szél a fülle ablakain. Meg-megrázogatta a lezárt ajtót is. Unalmasan ködös-havas volt az egész tájék. Hármán ültek a fülkében és fújták unalmuk-ban a füstpamatokat.

Egy köbheeső állomáson egy középkori nő ült be a fülkébe egy csaperedő leánnyal. Nem köszönt, tán várta, hogy a bennülő férfiak felugorjanak és bókolanak neki. Lidogta idegesen kabátját; de csakhamar meglint fölkapta s föl-

rántotta az ajtót, megoklását is adta rögtön, fitymáló hangjátékkal:

— Phü! Ez a füst. Meg kell tul-ladni. Püj!

A férfiak ránéztek egy pillanatil de nem feleltek. Som Árpád szó nélkül, mintha semmi sem történt volna, behuzta az ajtót.

Az asszony csak azért nem lett olyan vörös, mint a paprika, mert már az is volt. Fölfortyanva ugrott föl s megragadta a kilincset.

— Ez az ajtó nyitva fog mar-radni.

— Nem nagysád, ez az ajtó nem marad nyitva, szóló erőyesen az orvos. Az őn kedvéért nem viszek csuzt haza magammal. Nem azért utazom.

— Talán én megfulladhatok?

— Nem olyan veszedelmes. De ha nem teiszik, mér nem ül nem ül nemdohányzóknak szakaszába.

— Kikérem magamnak, hogy arra tanítson, hova üljek. Oda ülök a hová tetszik. Önök megfledkez-nek a legelémibb udvariasságrál.

— Nagysád megfledkezik a jogról. Mi ülünk itt előbb. S in-nen csak ön távozzhat, ha tetszik de nem mi fogunk alkalmazkodni.

Az asszony kiszaladt a folyosóra s kereste a kalauzt. Átment három kocsin míg előkerítette. A köv-elkező állomáson még az állomás főnöknek is bele kellett avatkozni a dologba. A női kupé tele volt ugyan de úgy segített rajta a fő-

valószínű, hogy Károly Ferenc József is a lovasságtól most a gyalogsághoz fog kerülni. Az egyik verzió szerint a bécsi háziúrnak lesz a zászlóaljparancsnoka őrnagyi rangban.

A másik verzió szerint a főherceg Magyarországra jön és vagy a székesfehérvári vagy a soproni ezredhez kerül. Sopron mellett szól a körülmény, hogy apja, Ottó főherceg is ott szolgált és hogy Sopron közel van az ifjú pár schwarzaui kastélyához. Székesfehérvárról azért beszélnek mert a mióta Erzsébet főhercegnő férje, Lichtenstein herceg itt állomásozott, udvari körökben jó híre van a városnak, mint a hol a polgárság és a katonaság szívélyes viszonyban él egymással. Szó volt Pozsonyról is, de mert ott Frigyes főherceg állomáshelye van, valószínű, hogy a leendő trónörökös is odahelyezik. Döntés még nem történt, a beavatottak szerint azonban a legkomolyabban Székesfehérvárról van szó.

GYANUS TEJ a piacon.

A legutóbbi szigorú rendőri eljárás óta eltűntek s tegnap ismét felbukkantak a gyanus tejet árusító asszonyok a piacon. Csalódtak, ha azt hitték, hogy a rendőrség már megelégedte a hajszát s most nem vizsgál tejet a piacon. A rendőrség éberen őrködik s *Ambach Géza* rendőrbiztos tegnap is sok tejes kanná tartalmát megvizsgálta őrdögös tejmérőjével. A meg-

nők hogy kiíratott egy üres szakaszt női szakasznak.

De még sem a házsártoskodó asszonyknak lett igaza.

— Műveletlen betyárak! Sziszegte fogai közt, mikor a kalfuz átszállította máhiját.

A doktor föl pattant. De aztán hamar elnyomta haragjának ágaskodását. Asszony Parvenu asszony. Közéledett az ő végállomása.

Kiváncsian pillantott ki a városra, melynek tornyai bizonytalan vonalakban emelkedtek ki a ködös, deres levegőből.

A Perronon meglepve látott meg egy lenge alakot.

Margit.

Lehetetlen.

Pedig ő az. Kit vár? Csak nem őt? Hiszen nem árulta el a néni, hogy ide utazik. És senki sincs vele. Anyja sem.

Már kiszállni készült, midőn hangos üdvözlés, de pörölgő hang is ütötte meg fülét. A kocsi alatt a haragos asszonynak karjába borult Margit.

— Hozta Isten kedves mama! Jól utazik? ...

Az asszony ököre szorított kézzel fordult a kocsi felé.

— Utaztam? ... Jól ... No hallod ...

A doktor nem hallott többet. Visszakapta a fejét.

... És utazott tovább.

vizsgált kannák közül 5 különböző tulajdonosában akadt gyanus tej. Ezekből a rendőrség mintát vett s fejküldötte helybéli vegyvizsgáló állomásra, ahonnan néhány nap állatt visszaérkezik a hivatalos vizsgálat eredménye. Az egyik lefoglalt tejnél az a furcsaság kelt gyanút, hogy 5-6 fokkal *sűrűbb* a tej normális sűrűségénél. Mi minden lehet abba belekeverve?

VASUTI szerencsétlenség.

Kisiklott a bicskei vonat.

Megyénkben Bicske község arról lesz nevezetes, hogy legtöbb vasuti szerencsétlenséggel van összefüggésben a neve.

A 24-es sz. bicskei személyvonat tegnap délben 12 óra 16 percekor a menetrend szerinti időben futott, váltójánál azonban a vonat kisiklott. Tekintve, hogy már egész lassan ment a vonat, nagyobb szerencsétlenség nem történt, mindössze egy kocsi borult fel s ennek utasai szenvedtek kisebb-nagyobb sérüléseket. A kisiklás után az egész vonat csakhamar megállt s ezért nem történt nagyobb katasztrófa. Rögtön értesítették a mentőket s nagyobb segítség-személyzet sietett a helyszínre a pályaudvar épületéből is és csakhamar megállapították, hogy három törőkbálinti asszony sérült meg, az egyik Fühlinger Józsefné, aki súlyos sérüléseket szenvedett, úgy hogy a mentők a Szent Rókus-kórházba szállították. Vöbling Jánosné és Hacknauer Jánosné lényegtelen zúzódásokat szenvedett. A vizsgálat megindult annak a kiderítésére, hogy a kisiklásért kit terhel a felelősség.

A szerencsétlenséggel kapcsolatban a MÁV. igazgatósága jelenti, hogy ma Budapest-Kelenföld állomáson időelőtti váltóátváltás következtében a 24. számú személyvonat három kocsija kisiklott. Az utasok közül Fühlinger József, Vöbling Jánosné és Hacknauer Jánosné könnyen megsérültek. Szigorú vizsgálatot indítottak annak megállapítása végett, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a. a Zirci templommal szemben).

TÜZ a Tolnai-utcában.

Tegnap délután 2 óra tájban félverték városunkban a harangokat. Meglehetősen erős szél verte szemünkbe a port, megijedt tehát mindenki, hogy a tűz ilyen időben borzalmas pusztítást vihet véghez.

Százával tödültek az emberek a tűzoltókocsik után, melyek a Tolnai-utcába vágattak dübörögve. A 28. számú házban garázdálkodott a vöröskakas, Arany András gazdának egyszerű három kazlát emésztette fel. A tűz fél 2 órakor keletkezett, még pedig mint a házbeliek és szomszédok gondolják, Arany András unokájának gyufásjátéka miatt. Teljesen elégett egy buza, egy árpaszalma és egy székakazai. A kár 5-600 korona.

A tűzhöz kivonult a rendőrség és tűzoltóság Simon Sándor és Zavaros Aladár vezetésével, megjelentek a Felnyerőgyár tűzoltói is. A leszerelések és oltási munkálatok igazán szép rendben és gyorsan folytak. A tűz tovatérjedését megakadályozták s a veszedelmet egy órában beült teljesen elnyomták.

Szépítik a várost.

A szépészeti bizottság.

Nincs igazuk azoknak, kik folyton hánytorgatják, hogy Fehérvár nem mozog a haladás útján, hanem ül. Immár nemcsak ül, hanem épül, sőt szépül. A szépüléshez a város nem Diana-crémét, hanem szépészeti bizottságot fog használni.

Mégis okos a német. Mert hát azok találták ki, hogy miként lehet egy várost széppé tenni. Hát úgy, hogy a város embeireiből és hozzáértő urakból egy bizottságot válogatnak össze. Ez a bizottság építkezést, utcarendezést, szóval mindent megnéz abból a szempontból, hogy milyen lehetne általa a város csinosabb, tetszetős voltát előmozdítani. Nemkülönbön intézkedéseket javasol, melyek ezt a célt szolgálják.

Most ilyesmi készül nálunk is. Tegnap d. e. dr. Saára Gyula polgármester a városi előadókat értekezletre hívta össze, hogy ennek a bizottságnak, amely a „Szépészeti Bizottság” nevet

kapja, a megalakítását megbeszéljék. Az értekezlet annyira előkészítette az ügyet, hogy a bizottság már e hó végén megalakulhat.

Szükségtelen mondanunk, hogy a polgármester tervét örömmel üdvözöljük. Az ocsmány utcák, undok árkok, porbanfürdő ligetek mellé elkélne egy kis szépség is. Addig is egyet körünk. Szüntessék be a fák kivágását Mert nálunk minden rendezésnek, szépítésnek egy a vége. Hogy néhány fát kivágnak.

1912. szeptember 6.

Naptár.

Szeptember 6. Péntek.
R. Kath.: Zakariás.
Prot.: Zak.
Gör.: Eutik.
Zsidó: —
Nap kel: 5 ó. 25. nyugszik 6 ó. 30.
Hold kel: 11 ó. 40. nyugszik 4 ó. 0

— **Áthelyezés.** Vörös István hadbiztos, a székesfehérvári V. honvéderületi parancsnok-ságnál városunkból Budapestre a honvédelmi miniszteriumba helyeztetett át.

— **Kongregánisták figyelmébe.** A zárdai *nagyobb kongregáció* tagjai rendes havi szent áldozásukat vasárnap végzik a szokott időben a semináriumi templomban. Gyónás szombaton délután fél 5 órakor ugyanott. A *tisztújító* első gyűlés 11-én (szerdán) d. u. 5 órakor kezdődik. A *magistratus tagjainak megjelentését*, ezt megelőzőleg egy órával korábban, 4 órára kéri, az *elnökség*.

— **Lefújtak.** Két nappal ezelőtt a 69. gyalogezred, tegnap pedig a honvédek jöttek haza a nagygyakorlatról. Frissen, üdén érkeztek meg, ugalátszik emberségesen bántak velők a gyakorlat alatt. A honvéd lak-tanya előtt vígan szólt Fricsay rezesbandája és boldogan verték a honvédek a diszmenetet. Különösen azok, akiknek ez volt az utolsó. A kék zubbony alatt boldogan táncolt a jó zenére az öreg katonák szíve s a szemekben ott ragyogott az örömkönnny, mikor utoljára szegződtek a lóháton ülő tábornokra. Még tegnap leszereltek s ma már hazamehetnek falujukba övötköz, kikhez a 3 illetve 2 év alatt oly sokszor vágyódtak.

— **Készül a vízvezeték.** Ami ké-sik nem mulik. A székesfehérvári vízvezeték szépen készülődik s mint tegnap illetékes helyen értesültünk, a felsővárosban már a jövőhéten teljesen befejezik a munkálatokat. Most a vascsoveket rakják le.

— **Új gazdasági vasut.** Kuller Benő földbirtokos bejelentette az alispáni hivatalnál, hogy Tükris-majorból—Barátlakásig lóüzemű gazdasági vasutat épít.

— **Látványos szüreti mulatság** lesz f. hó 7-én a Latzkovits-féle vendéglőben. A helybéli állami és törvényhatósági altisztek és szol-gók üdvögyeket s árvaakat segélyző nyudijpótló egyesülete rendez.

— **A beírások eredménye.** A főgymnáziumba beiratkozott összesen 344 tanuló. Kettővel kevesebb, mint a múlt esztendőben.

A helybéli áll. főreáliskolába az 1912—13. évi tanévre beiratkozott: I. a) oszt. 60, — I. oszt. b) 61, — II. a) 54, — II. b) 49, — III. oszt. a) 41, — III. b) 41, — IV. oszt. 56, — V. oszt. 22, — VI. oszt. 31, — VII. oszt. 18, — VIII. oszt. 14, — összesen 477. (Eggyel több, mint a múlt tanévben.)

A felsőbb leányiskolába beiratkozott:

- I. o. 63, II. o. 39,
- III. o. 47, IV. o. 24,
- V. o. 16, VI. o. 11.

Összesen 200 tanuló. Tavaly 182. 10-et helyszűke miatt visszautasították.

A felsőbb kereskedelmi iskolába beiratkozott: alsó oszt. 40, középső oszt. 36, felső oszt. 34. Összesen 120 tanuló. Tavaly 115.

— **Rakodó part.** Lassankint Fejérmegye is kihasználja a megye szélén elfolyó Duna bőséges előnyeit. Legújabbban az ercsi cukorgyár jelentette be hivatalosan, hogy Ercsi mellett rakodópartot épít.

— **Táncfűzérke.** A székesfehérvári kath. legényegyesület 1912. szeptember hó 8-án Távirda-utca 6. számú helyiségében zártkörű táncfűzérkét tart. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenként 40 fillér.

— **Mennek vagy maradnak?** Már mint a miliomos cigányok. Ezen fő most a rendőrfőkapitányság feje. Ugyanis a cigányok lakhatási engedélye mostanában lejár, mire ők annak két hónapra való meghosszabbítását kérelmezik. Azonban a rendőrség aligha lesz abban a helyzetben, hogy kérelmüket teljesítse.

Egyik nehézség az, hogy mint külföldiek, nem felelnek meg azoknak a kelleknek, melyet a törvény a külföldiek letelepedésére vonatkozólag előír. Például mindössze egynek van utlevele. A többi — valami negyven — mint ennek az egynek hozzájárulója szerepel. Aztán, szó ami szó, sok kárt okoznak a bádigos, rézműves és egyéb iparosoknak, kiket mint a város adófizető polgárai: védeni, elsőrendű kötelessége a hatóságnak. Aztán a béke galambja se kedvenc madaruk. Sokat verkeszenek, marak-szanak egymás közt. Szóval a közrenddel sincsenek jó lábon. Így hát hamarosan bealkonyul az ég fekete fűrtös fejük felett.

— **Nem kell pótdadót emelni.** Az ijesztő magának ígérkező pótdadóra nézve kérdést intéztünk a polgármesterhez, aki kijelentette, hogy ha a közigyűlés az ő javaslatát elfogadja, akkor egy fillérrel sem fog emelkedni, mert a tehertöbbletet más jövedelmi forrásokból is lehet fedezni. Tény, hogy emelkedne a pótdadó, ha abból akarnák a már előre megszavazott kiadásokat fedezni, de erre, szinte egészen bizonyos, nem kerül sor.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik felejthetetlen szeretett jó édesanyáink elhunytával ért mély fájdalomunkat a részvétnél bármilyen jóleső nyilatkozataival enyhíteni szivesek voltak, őszinte hálás köszönetünket. Székesfehérvár, 1912. szeptember 5. é. A gyászoló *Schwanner Istvánek.*

Kiváló minőségű hentesáruk, felvágottak, kolbászok, délutánonként meleg füstölthúsok **MARSHALL-nál** Kossuth-utca.

— **Mindenki mozog, csak Székesfehérvár nem,** írja egyik lapírónk minden város vezetősége mozgolódik katonaságért, csak Székesfehérváré nézi közömbösen az ország katonaságának elosztását. A dolog azonban nem úgy áll, mert mint illetékes helyről értesülünk — a főispán és a polgármester már együttesen többször jártak a honvédelmi miniszteriumban s több bizalmas írásbeli ígéretet is kaptak, melyeket még nem hozhattak nyilvánosságra. Annyit megtudtunk, hogy a helybeli honvédség létszámát tetemesen emelni fogják.

— **Kellemetlen névcsere.** Megirtuk, hogy Mórton vasárnap délután gégegyógyász meghalt Lapos Gyula szabómester, mert nem volt a faluban műszer, mellyel életmentő operációt végezhetett volna az ottlevő gégespecialista. Ciktünk mulasztással vádolta a beteg kezelőorvosát, dr. Halász Gyulát, aki ma megjelent szerkesztőségünkben és kijelentette, hogy ő nem kezelte Lapos Gyulát, mert ebből az időben nem is volt Mórton, hanem László Gyula volt a beteg kezelőorvosa, nem pedig ő. Ránézve kellemetlen névcsere jutott a cikkbe, melynek az informáló az oka, bizonyára tévedés, nem pedig rossz-hízeműség folytán. A tévedést ezenel helyreigazítjuk. Dr. Halász Gyula mondott még egyet-mást a megfúladt szabómester betegségről, de minthogy nem ő volt a kezelő orvosa, kijelentéseit nem fogadjuk el olvasóknak, hogy azokat a lapban közzé tegyük.

— **Adóbevétel.** Augusztus hónap a város a következő összegeket vette be adóban: Egyenes adóban 380062 K, közevet várn kivette 377343 K, befolyt 51908 K, hadmentességi adóban kivette 8604, befolyt 4312, a múlt évinél 1701 K-val kevesebb, fogyasztási adóban 103333 K, ipar kamarai illeték kivette 3165, befolyt 1583, a múlt évinél 378 K-val kevesebb, betegápolási adóban kivette 17436, befolyt 17084, a múlt évinél 1326 K-val kevesebb. Általában rossz volt a bevétel.

— **Szemétkihordás és utcatisztogatás.** A város mérnöki hivatala bamulatos szorgalommal dolgozik. Vízvezeték építés, új vágóhid, városház s egyéb tervezéseket mellett szabályrendeletet készített a háziszemét kihordásáról és az utcatisztogatásról. A kész tervezetet benyújtja a mérnöki hivatal a tanácsos elbírálás végett.

— **FIGYELMEZTETÉS.** A rosszakaratu híresztelések cáfolatképz szives tudomására adjuk a nagyközönségnek, hogy a villamos világítási és erőátviteli berendezések elkészítésével mint a multban úgy most is foglalkozunk sőt kedvező kötések létesítése folytán abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy ily felszereléseket tetemesen mérsékelt áron eszközölhetünk. Kérjük tehát a nagyerdemű közönséget, sziveskedjék olcsó áralk felől költségvetés bekérésével meggyőződést szerezni. Tisztelettel!

Székesfehérvári villamos telep
üzemigazgatóság.

— **Allatbetegségügy.** Veszedelemes állapotbetegséget jelentenek a Mór melletti Timár-pusztáról, ahol gróf Zichy János kultuszminiszter birtokán 4 lo takonykórba esett. A járási állatorvos előterjesztésére a megyei hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket.

— **Letartóztatott házmaster.** A rendőrség tegnap délelőtt tűzvizsgálatot tartott a Rákóczy utca 5. sz. alatti házban és ezalkalommal Varga József házmaster kamrájában nagymennyiségű gerendát, deszka és lécdarabokat talált, melyek, mint kiderült, lopásból származnak. Varga József a szomszédban épülő Koronczay-ház építési anyagaiból lopta. Fröschl János és Ferenc kárára. A rendőrség letartóztatta Vargát. Ő volt az, aki nemrégiben a vízvezetéki munkálatoknál is deszkat lopott.

Kávét mindig **FIUMEI** kávébehozatalnál (Barátok épülete) vásároljon.

— **FIGYELEM!** A mióta az egész áruáraktár **IGEN OLCSÓN** lesz árusítva A **K&K CSILLAG ÁRUHAZBAN**, a választék naponta kisebb lesz.

Sima női kelmék minden színben — K 98 f.
Tűkőrosztó blous és pongolaik — 90 „
Széles divatpajezet, jól mosható — 44 „
Francia gyapjúdelain — 97 „
1 vég jékonyságú 23 m. vászon — 70 „
1 vég jékonyságú vászon ágyműre — 60 „
Női ing kifünnő minőség, szép hímzés — 90 „

Egy tanuló **Notízer János** divatkereskedőnél felvétetik.

— **Ugy tudjuk,** hogy a szezon legújabb kosztüm szövét —különlegességei már együtt vannak Rudbányaip osztiókereskedésében, kit ez érdeklődő hölgyeknek teljes bizalomra ajánlunk.

Apróhirdetések

Apróhirdetések előre fizetendők.

2 drb. 3 éves malac eladó királykut-utca 19 sz.

9 évi gyakorlattal bíró gépirónó délutáni munkát elvállal.

Egy motor keres cséplési munkát Széchenyi-utca 102.

A Hitelszövetkezet Lövöldé-utca 3. sz. alatt apriteott tűzfát ad a tagoknak házhoz szállítva 100 kg-ig 2-60 K ért.

Könnyű fedeles kocsí és egy biztos erős hátsó lo jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Egy **holtleány** felvétetik Lakatos-utca 1. cipőüzlet.

Házvezetőnök, szakácsnők, kocsis és mindenek fiuk helyet keresnek. Kath. háziasszonyok cselédközvetítő intézete.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készíttetnek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete,
Székesfehérvár, Nédatutca. Töltényli-ház

LEGZEBB JEMLEKEK
HAVRANEK ANTAL
KÖZSÉBŐRSÉG ÉS KÖZVÁRÓ TELEPEN
SZÉKESEFEHÉRVÁR FELSŐ VÁROS
TERVEK INGYEN TELEFON 125

A nagyerdemű-közönség szives tudomására juttatják, hogy a

női ruha rajz, szabás, varrás, tanítását elvállalják

Róting Nővérek

Szent István-utca 6 sz. az emeleten.

Mindenféle használt **iskolai könyvek** mig a készlet tart bekötve féláron kaphatók

Kaufmann Pál könyvkereskedésében

Székesfehérvár, Kossuth-utca 9. szám. (Árpád-fürdővel szemben.)

Uj könyvek is kaphatók. Iskolai könyvek megvétetnek, esetleg becseréltetnek. Iskolai könyvek gyorsan és olcsón köttetnek.

ZENEISKOLA.

Van szerencsém a mélyen tisztelt szülők és a zenet tanulni óhajtok szives figyelmébe ajánlani Kossuth-utca 13. szám alatt levő zeneiskolámat, ahol a következő iskolai év ez évi szeptember hónapban megkezdődik és ahol mérsékelt áron lelkiismeretes vezetés mellett bárki hegedű, tioratóg, fischarmonium és fuvalajátékban, ezenkívül minden fuvó és vonós hangszerezen való játékban, továbbá énekben, zeneelméletben és öszhangzattanban szakszerű oktatást nyerhet.

Tisztelettel

GILDE VENDEL,
conservatoriumot végzett okleveles zeneitanár.

Beiratások: naponta délelőtt 8-tól 11-ig és d. u. 3-6-ig.

Ha eladni vagy venni-valója van az apróhirdetések közt tegye közzé!